

Σκίτσο του Πάνου Ζάχαρη

Εν συντομία

Θόδωρος Μαράκης

Λεφτά υπάρχουν

Ένα έτος εντυπωσιακών αποδόσεων ολοκληρώνουν φέτος οι δισεκατομμυριούχοι του κόσμου, καθώς σύμφωνα με τα στοιχεία που συγκεντρώνει η UBS, οι 196 αυτοδημιούργητοι δισεκατομμυριούχοι πρόσθεσαν 386,5 δισ. δολάρια στον παγκόσμιο πλούτο, οδηγώντας τον στο ιστορικό ρεκόρ των 15,8 τρισ. δολαρίων. Οι παλιοί λέγανε ότι το χρήμα πάει στο χρήμα! Πράγματι εντυπωσιακό!

Και ενώ λεφτά υπάρχουν

Για το 2022 - με τον κορωνοϊό να συνεχίζεται, αλλά όχι σε έξαρση - πάνω από 1 εκατ. θάνατοι ανθρώπων κάτω των 75 ετών χαρακτηρίζονται «αποτρέψιμοι» στην ΕΕ.

Συγκεκριμένα, 725.624 θάνατοι θα μπορούσαν να είχαν αποτραπεί αν υπήρχε καλύτερη ιατροφαρμακευτική φροντίδα και άλλες 386.709 περιπτώσεις θα μπορούσαν να είχαν ιαθεί.

Τα ποσοστά των «αποτρέψιμων» θανάτων κυμαίνονται από 169 ανά 100.000 κατοίκους στη Σουηδία και μέχρι 543 ανά 100.000 στη Λετονία, με μέσο όρο στην ΕΕ τους 258 ανά 100.000 κατοίκους.

Και επειδή μιλάμε για ανθρώπινες ζωές και όχι για νούμερα στατιστικής, είναι εξοργιστικό να χάνονται άνθρωποι που θα μπορούσαν να σωθούν, εξαιτίας της άθλιας κατάστασης στα δημόσια συστήματα Υγείας.

Αν σε αυτούς προστεθούν και οι ασθενείς που έχουν κακή πρόβλεψη εξαιτίας των ελλείψεων στην Πρόληψη και στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, που θεωρείται «κόστος» από το κεφάλαιο, τις κυβερνήσεις και το κράτος του, αβίαστα προκύπτει το συμπέρασμα ότι η πολιτική της Υγείας - εμπόρευμα δεν είναι απλά επικίνδυνη, αλλά εγκληματική για τον λαό. Είναι ο καπιταλισμός "ηλίθιε"!!

Ο καπιταλισμός φέρνει τον πόλεμο όπως το σύννεφο τη μπόρα (Λένιν)

Η παγκόσμια ειρήνη είναι ένας στόχος που απομακρύνεται για έκτη συνεχή χρονιά, σύμφωνα με τη νέα έκθεση Global Peace Index 2025, η οποία καταγράφει ότι 87 χώρες έγιναν λιγότερο ασφαλείς μέσα σε έναν χρόνο.

Η Ελλάδα κατατάσσεται στην 45η θέση, σημειώνοντας πτώση τριών θέσεων σε σχέση με πέρυσι, αλλά αισθητή βελτίωση σε σχέση με πριν από μία δεκαετία. Αυτό σε μια Ευρώπη που δέχεται έντονες πιέσεις από αυξανόμενη στρατιωτικοποίηση και γεωπολιτική αστάθεια.

Το 2025 είναι η 13η χρονιά από τις τελευταίες 17 που το επίπεδο παγκόσμιας ειρήνης επιδεινώνεται.

- **87 χώρες καταγράφουν επιδείνωση, μόλις 74 βελτιώθηκαν.**
- **Οι συγκρούσεις διεθνοποιούνται: 98 χώρες εμπλέκονται πλέον σε εξωτερικές συγκρούσεις τα τελευταία 5 χρόνια.**
- **Το 2024 κατεγράφησαν 17 χώρες με πάνω από 1.000 θανάτους από εσωτερικές συγκρούσεις, το υψηλότερο επίπεδο από το 1999.**

Η στρατιωτικοποίηση αυξάνεται: 84 χώρες αύξησαν τις στρατιωτικές δαπάνες τους.

Αυξήσεις κοροϊδία

Με χοντροκομμένα ψέματα εμπαίζει η κυβέρνηση τους συνταξιούχους υποστηρίζοντας ότι με το 2,4% αύξηση από την 1η Ιανουαρίου του 2026 θα ενισχυθούν τα εισοδήματα φτώχειας, καθώς το 1,1 εκατομμύριο συνταξιούχοι με μέσο όρο κύριας στα 701 ευρώ θα δουν από τις 19 μέχρι τις 22 Δεκεμβρίου μόλις 16,82 ευρώ τον μήνα και 200 ευρώ τον χρόνο επιπλέον στους λογαριασμούς τους. Οι δε 283.000 συνταξιούχοι με μέσο όρο 353 ευρώ θα λάβουν το αστείο ποσό των 8,47 τον μήνα, ήτοι 100 ευρώ τον χρόνο.

Τον ίδιο εμπαιγμό αντιμετωπίζει η μεγάλη πλειονότητα των δικαιούχων αναπηρικών συντάξεων, που ήδη λαμβάνει ενισχύσεις πείνας αδυνατώντας να εξυπηρετήσει βασικές βιοτικές ανάγκες. Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία του συστήματος ΗΛΙΟΣ της ΗΔΙΚΑ, πάνω από 180.000 από τις 200.000 συντάξεις είναι κατά μέσο όρο 693 ευρώ, στα οποία τη νέα χρόνια θα προστεθούν 16,63 τον μήνα. Για το 82% δε από αυτούς με μέσο όρο σύνταξης 400 ευρώ, η μηνιαία αύξηση θα ανέλθει στο αστρονομικό ποσό των 9 ευρώ!

Μικρές θα είναι οι αυξήσεις και από την εφαρμογή της κατάργησης κατά 50% της προσωπικής διαφοράς από τον νόμο Κατρούγκαλου, που θα μηδενιστεί του χρόνου. Το 2026 όμως στην πράξη οι 671.000 συνταξιούχοι με προσωπική διαφορά θα λάβουν τουλάχιστον το 1,2% της νέας αύξησης.

Ο αγροτικός πληθυσμός μειώνεται

Η μέγγενη των διαχρονικών κυβερνητικών πολιτικών αλλά και των επιλογών της ΚΑΠ και της ΕΕ που ακολουθεί κατά γράμμα η Ελλάδα, έχει οδηγήσει σε σημαντική μείωση τους αγρότες, κτηνοτρόφους, δασοκόμους και αλιείς της χώρας, σημαίνοντας συναγερμό για την διατροφική αυτάρκειά της στο άμεσο μέλλον.

Συγκεκριμένα, συγκρίνοντας το γ' τρίμηνο με το β' τρίμηνο του 2025, η μεγαλύτερη μείωση στο εργατικό δυναμικό της χώρας παρατηρείται στους ειδικευμένους γεωργούς, κτηνοτρόφους, δασοκόμους και αλιείς που ανέρχεται σε -6,8%, ενώ συγκρίνοντας το ίδιο τρίμηνο σε ετήσια βάση, η μεγαλύτερη μείωση της τάξης του -19,8% καταγράφεται στους ειδικευμένους γεωργούς, κτηνοτρόφους, δασοκόμους και αλιείς, που σε απόλυτους αριθμούς σημαίνει μείωση κατά 85.000 άτομα. Γενικότερα: Η χώρα παίρνει αγροτικές επιδοτήσεις από την ένταξή της στην ΕΟΚ (δεκαετία 80) υπό την σταθερή προϋπόθεση **να μειώσει τον αγροτικό πληθυσμό κάτω από το 10%**. Ο αγροτικό πληθυσμός το 1991 ήταν 2.700.000(ΕΛΣΤΑΤ) και το 2025 σε επίπεδο ΟΣΔΕ μετράμε 666.000 ΑΦΜ!!

Τα λεφτά δεν φτάνουν για περισσότερα παιδιά

Τα φυσικά ισοζυγία (γεννήσεις - θάνατοι) στην Ελλάδα από τις αρχές της δεκαετίας του 2000 είναι σταθερά αρνητικά (-4,3 χιλ. το 2011, -58,5 χιλ. το 2024) καθώς οι θάνατοι είναι όλο και περισσότεροι από τις γεννήσεις συμβάλλοντας έτσι στη μείωση του συνολικού πληθυσμού της χώρας μας (-715 χιλ. βάσει των εκτιμήσεων της ΕΛΣΤΑΤ ανάμεσα στην 1/1/2011 και την 1/1/2025). Από την δεκαετία δε του '90 μέχρι και σήμερα, έχουν εγκατασταθεί στη χώρα μας εκατοντάδες χιλιάδες αλλοδαποί αποκτώντας και απογόνους. Έτσι ακόμη και αν ένα τμήμα τους εγκατέλειψε την Ελλάδα μετά το 2010, οι μη έχοντες ελληνική υπηκοότητα το 2024 αποτελούν ακόμη το 7,1% του συνολικού πληθυσμού μας συμβάλλοντας, εκτός των άλλων, και στα φυσικά μας ισοζύγια. Αυτά μεταξύ άλλων, τονίζει ο Βύρων Κοτζαμάνης, καθηγητής Δημογραφίας (αφ) στο Παν. Θεσσαλίας και διευθυντής του Ινστιτούτου Δημογραφικών Ερευνών και Μελετών στο πρόσφατο ψηφιακό δελτίο του ΙΔΕΜ (Focus 9/2025) με θέμα: «Γεννήσεις, θάνατοι και φυσικά ισοζύγια στην Ελλάδα (2004-2024): η συμβολή των αλλοδαπών;».

Κορακοζώητοι οι δισεκατομμυριούχοι!

Στην πρόσφατη κατάταξη του Forbes με τους 400 πλουσιότερους ανθρώπους στις ΗΠΑ υπάρχουν 36 δισεκατομμυριούχοι άνω των 90 ετών, ενώ άλλοι 150 μετρούν πάνω από 80 έτη ηλικίας.

Ο γηραιότερος είναι ο Τζορτζ Τζόζεφ, 103 ετών, της ασφαλιστικής Mercury General, (περιουσία 5,5 δισεκ. δολάρια). Μπορεί ο ίδιος να έχει αφήσει την επιχείρηση από τα 85 του, αλλά παραμένει ως πρόεδρος του ΔΣ και κατέχει το 35% των μετοχών.

Αλλά και ο Γουόρεν Μπάφετ στα 95 του ελπίζει ότι θα παραμένει ακόμη ακμαίος και δυναμικός, βγάζοντας χρήματα για ακόμη πολλά χρόνια, για να μη μιλούμε για τους Ρούπερτ Μέρντοχ (95 ετών και με περιουσία 8,5 δισεκ. δολάρια) ή τον 95χρονο Τζορτζ Σόρος, που δεν το βάζει κάτω -εκνευρίζοντας τον Ντόναλντ Τραμπ γιατί επιβιώνει ακόμη αυτός ο «κομμουνιστής»!! **Φτου φτου σας για να μη σας ματιάσουμε...!**

Για την αγροτική οικονομία

Σε πάνω από 180 δισ. υπολογίζεται το συνολικό ποσό των επιδοτήσεων που εισέρρευσαν στην ελληνική γεωργία από το 1981 έως σήμερα, ποσό που ύστερα από 44 χρόνια φαίνεται περισσότερο σαν να έπεσε σε μια τεράστια «μαύρη τρύπα», παρά στο να συμβάλει στην ισχυροποίηση του πρωτογενούς τομέα παραγωγής με όφελος τόσο για τους ίδιους τους γεωργούς και κτηνοτρόφους όσο και για τους καταναλωτές και τη βιομηχανία.

Η ακαθάριστη προστιθέμενη αξία της γεωργίας υποχώρησε τα πρώτα 15 χρόνια της εφαρμογής της **Κοινής Αγροτικής Πολιτικής**, ενώ το 2023 έφτασε να είναι στα ίδια επίπεδα με αυτά του 1996, η χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση είναι μικρότερη πλέον κατά περίπου 50% σε σύγκριση με το 1981 –μόνο μέσα σε επτά χρόνια, την περίοδο 2013-2020, μειώθηκε κατά 20%–, οι απασχολούμενοι στη γεωργία είναι λιγότεροι κατά περίπου ένα εκατομμύριο σε σύγκριση με 20 χρόνια πριν, το εμπορικό ισοζύγιο αγροτοδιατροφικών προϊόντων μόλις το 2020 κατέστη πλεονασματικό έπειτα από 35 ολόκληρα χρόνια, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι οι καταναλωτές απολαμβάνουν σε προσιτές τιμές ελληνικά προϊόντα. Τι έγινε με το αγροτικό εισόδημα; Τα πρώτα χρόνια εφαρμογής της ΚΑΠ αυξήθηκε για να υποχωρήσει στη συνέχεια.

Κάθε άλλο παρά τυχαίο είναι ότι **44 χρόνια μετά την εφαρμογή της ΚΑΠ στην Ελλάδα, οι αγρότες είναι στους δρόμους, οι καταναλωτές «στα κάγκελα» -κατά το κοινώς λεγόμενο- και η βιομηχανία εξαρτημένη σε μεγάλο βαθμό από τις εισαγωγές πρώτων υλών.**

Το εμπορικό πλεόνασμα της Κίνας

Το ψυχολογικό φράγμα του 1 τρισεκατομμυρίου δολαρίων ξεπέρασε για πρώτη φορά φέτος το εμπορικό πλεόνασμα της Κίνας, καθώς οι εξαγωγές σημείωσαν άνθηση παρά τον δασμολογικό πόλεμο του προέδρου των ΗΠΑ.

Τους πρώτους 11 μήνες του χρόνου το εμπορικό πλεόνασμα της Κίνας σε δολάρια ήταν 1,076 τρισεκατομμύρια δολάρια, σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε τη Δευτέρα η τελωνειακή διοίκηση της χώρας, η οποία καλύπτει αγαθά αλλά όχι υπηρεσίες, σημειώνουν οι Financial Times.

Το εμπορικό πλεόνασμα αγαθών της Κίνας για ολόκληρο το 2024 ήταν λίγο κάτω από 1 τρισεκατομμύριο δολάρια.

Η νέα Εθνική Στρατηγική Ασφαλείας των ΗΠΑ - Σύντομα σχόλια

Η νέα Εθνική Στρατηγική Ασφαλείας (NSS) δεν είναι απλώς ένα ακόμη προγραμματικό κείμενο της Ουάσιγκτον. Είναι η πιο καθαρή μέχρι σήμερα διατύπωση ενός νέου «Δόγματος Τραμπ», το οποίο αλλάζει τις ισορροπίες στον δυτικό κόσμο. Το μήνυμά του; Η Ευρώπη μένει μόνη.

Ο Αμερικανός πρόεδρος παρουσίασε με τον πλέον ξεκάθαρο έως τώρα τρόπο το όραμά του

για τον κόσμο. Και αυτό συνδυάζει τρία στοιχεία: ένα αναθεωρημένο Δόγμα Μουρόε που φέρνει το κέντρο βάρους πίσω στο Δυτικό Ημισφαίριο, μια πολύ σκληρή κριτική στην Ευρώπη - την οποία βλέπει ως μία ήπειρο σε παρακμή - και προσδιορισμό της Κίνας ως του βασικού αν όχι μόνου αντιπάλου, που αξίζει προσοχής.

Στην πράξη, η Ευρώπη δεν αντιμετωπίζεται πια ως ισότιμος στρατηγικός εταίρος. Αντιμετωπίζεται ως πρόβλημα. Ως μια ήπειρος, η οποία κινδυνεύει ακόμα και με «πολιτισμική εξάλειψη» λόγω της μετανάστευσης και των επιλογών των Βρυξελλών. Το μήνυμα είναι ξεκάθαρο: η άμυνα της Ευρώπης πρέπει να γίνει υπόθεση των Ευρωπαίων. Οι ΗΠΑ θέλουν να επικεντρωθούν στην ασφάλεια της δικής τους περιοχής και φυσικά στην αντιπαράθεση με την Κίνα.

Ουσιαστικά, η Ουάσιγκτον λέει ότι το Δυτικό Ημισφαίριο —η Αμερική και η περίμετρος της— είναι ο απόλυτος στρατηγικός της χώρος. Κι εδώ υπάρχει μια ωμή παραδοχή: οι ΗΠΑ δεν μπορούν, ούτε θέλουν, να κερδίζουν ταυτόχρονα μεγάλους πολέμους σε Ευρώπη και Ασία. Θεωρούν ότι ο Ειρηνικός είναι καθοριστικό πεδίο και ο περιορισμός της επιρροής του Πεκίνου βασικός στόχος. Έτσι, οι στρατιωτικές δεσμεύσεις σε άλλες περιοχές, όπως η Ευρώπη, πρέπει να περιοριστούν.

Είναι ο καπιταλισμός ηλίθιος

Ο ΟΗΕ καταδικάζει την «απάθεια» του κόσμου μπροστά στα βάσανα εκατομμυρίων ανθρώπων σε όλο τον κόσμο, κάνοντας όμως παράλληλα μια σημαντικά μειωμένη ανθρωπιστική έκκληση για το 2026, ως απάντηση στην κατακόρυφη μείωση της χρηματοδότησης.

«Αυτή είναι μια εποχή βαρβαρότητας, ατιμωρησίας και αδιαφορίας», δήλωσε ο επικεφαλής ανθρωπιστικών υποθέσεων του ΟΗΕ, Τομ Φλέτσερ, σε συνέντευξη Τύπου στη Νέα Υόρκη, καταγγέλλοντας την «αγριότητα και την ένταση των δολοφονιών», την «πλήρη περιφρόνηση του διεθνούς δικαίου» και τα «τρομακτικά επίπεδα σεξουαλικής βίας».

«Μια εποχή στην οποία η αίσθηση μας της επιβίωσης έχει μουδιάσει από περισπασμούς και έχει υπονομευθεί από την απάθεια, στην οποία αφιερώνουμε περισσότερη ενέργεια και χρήματα για να βρούμε νέους τρόπους να αλληλοσκοτωθούμε, ενώ παράλληλα καταστρέφουμε τα μέσα που έχουν κερδηθεί με δυσκολία προκειμένου να μας προστατεύουν από τα χειρότερα ένστικτά μας, στην οποία οι πολιτικοί καυχούνται ότι μειώνουν τη βοήθεια», τόνισε ο Φλέτσερ.

Δραστικές περικοπές από τις ΗΠΑ

Σε ένα πλαίσιο δραστικών περικοπών της διεθνούς βοήθειας που παρέχουν οι ΗΠΑ, ο ΟΗΕ μείωσε τις φιλοδοξίες του, ζητώντας μόνο 23 δισεκ. δολάρια προκειμένου να σώσει τουλάχιστον 87 εκατ. ανθρώπους που κινδυνεύουν περισσότερο.

Αυτό το σχέδιο «απόλυτης προτεραιότητας», το οποίο περιλαμβάνει επίσης μεταρρυθμίσεις για να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα του ανθρωπιστικού συστήματος, «βασίζεται σε αφόρητες επιλογές ζωής ή θανάτου», σχολίασε ο Τομ Φλέτσερ, ελπίζοντας ότι έχοντας πάρει αυτές τις «δύσκολες αποφάσεις που μας ενθάρρυναν να πάρουμε» θα πείσει τους Αμερικανούς να συμβάλλουν περισσότερο.

Ωστόσο ο ΟΗΕ τονίζει ότι περίπου 240 εκατομμύρια άνθρωποι –θύματα πολέμων, επιδημιών, σεισμών ή των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής—έχουν επείγουσα ανάγκη σε όλο τον κόσμο και σημειώνει ότι θα προσπαθήσει να υποστηρίξει 135 εκατομμύρια από αυτούς το 2026 — στη Γάζα, το Σουδάν, την Αϊτή, τη Μιανμάρ, τη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό ή την Ουκρανία—με κόστος 33 δισεκ. δολάρια, εφόσον διαθέτει τους πόρους.

Ο εθνικισμός των επενδυτών

Οι περισσότερες ανεπτυγμένες χώρες **προτιμούν τις μετοχές και τα ομόλογα της χώρας τους** αλλά υπάρχουν κάποιες εξαιρέσεις, σύμφωνα με την Goldman Sachs Investment Research.

Αυτή η τάση είναι πιο αισθητή στα ομόλογα. Οι χώρες της **Ευρωζώνης** επενδύουν το 69% του συνολικού χαρτοφυλακίου των ομολόγων τους σε χρεόγραφα των χωρών-μελών έναντι 14% σε αμερικανικά ομόλογα και το 16% στα ομόλογα του υπόλοιπου κόσμου.

Οι **ΗΠΑ** επενδύουν το 77% σε δικά τους ομόλογα και το 23% σε ομόλογα από άλλες χώρες. Η Ιαπωνία επενδύει το 80% σε εγχώρια ομόλογα, 14% σε αμερικανικά και 16% σε ομόλογα άλλων κρατών. Η Ελβετία τοποθετεί το 54% σε ελβετικά χρεόγραφα, το 33% σε αμερικανικά και το υπόλοιπο 13% σε ομόλογα των άλλων χωρών. Παρόμοια εικόνα δίνει η Βρετανία καθώς το 63% κατευθύνεται σε εγχώρια ομόλογα, το 25% σε αμερικανικά και το υπόλοιπο 13% στις άλλες χώρες.

Η **Νορβηγία** είναι η εξαίρεση καθώς τοποθετεί μόλις το 19% των χρημάτων της σε εγχώρια ομόλογα, το 28% σε αμερικανικά και το 53% σε ομόλογα των υπόλοιπων χωρών του κόσμου. Αυτό εξηγείται προφανώς από το μεγάλο εθνικό επενδυτικό ταμείο της πετρελαιοπαραγωγού

χώρας.

Στις **μετοχές**, οι αμερικανικές έχουν περισσότερους οπαδούς εντός ΗΠΑ αλλά και εκτός. Οι Αμερικανοί επενδύουν το 78% των χρημάτων τους σε δικές τους μετοχές και μόλις το 22% σε μετοχές εκτός ΗΠΑ. Στην Ευρωζώνη, το μερίδιο των αμερικανικών μετοχών είναι 36%, των εγχώριων 46% και των υπολοίπων 18%.

Η **Νορβηγία** προτιμά τις αμερικανικές μετοχές σε ποσοστό 48%, τις δικές της σε 12% και τις μετοχές των υπόλοιπων χωρών σε ποσοστό 40%. Και εδώ το εθνικό επενδυτικό ταμείο κάνει τη διαφορά. Ο **Καναδάς** επενδύει το 45% σε αμερικανικές μετοχές, το 49% σε καναδικές και μόλις το 6% σε μετοχές άλλων χωρών.

Η **Βρετανία** διαφέρει γιατί επενδύει το 47% σε μετοχές των υπόλοιπων χωρών, το 34% σε αμερικανικές και το 19% σε βρετανικές μετοχές. Η **Ελβετία** προτιμά επίσης τις μετοχές των υπόλοιπων χωρών σε ποσοστό 42%, τις ελβετικές σε 32% και τις δικές της σε ποσοστό 26%. Η **Ιαπωνία** δείχνει μεγάλη προτίμηση σε εγχώριες μετοχές καθώς το μερίδιό τους ανέρχεται σε 78%, μετά τις αμερικανικές με μερίδιο 19% και μόλις 3% στις μετοχές των υπόλοιπων κρατών.